

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 22, 2021

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2021:935](#) 08-10-2021

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:3260](#) 28-10-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:10071](#) 26-10-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:3186](#) 21-10-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:10077](#) 21-10-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:10005](#) 21-10-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:2067](#) 20-10-2021

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2021:9492](#) 27-10-2021

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2021:5165](#) 13-10-2021

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:8772](#) 03-09-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:8133](#) 29-06-2021

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 08-06-2021

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

De moeder heeft het procesreglement niet nageleefd. Dit leidt tot niet-ontvankelijkheid van de moeder in haar verzoeken in hoger beroep.

Feiten en omstandigheden

Beide ouders oefenen gezamenlijk het ouderlijk gezag uit over hun minderjarig kind. Op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming is de minderjarige tot 10 december 2021 voorlopig onder toezicht gesteld van Samen Veilig Midden-Nederland (de GI). In strijd met de tussen de ouders en onder regie van de GI gemaakte afspraken is de moeder niet van haar vakantie in Italië teruggekeerd. Zij en haar kind verblijven daar nog steeds. In eerste aanleg heeft de moeder de rechtbank verzocht om haar alleen met het ouderlijk gezag te belasten en – subsidiair – om met haar kind naar Italië te mogen verhuizen en het kind daar op school in te schrijven. Dit is door de rechtbank afgewezen. De rechtbank heeft een voorlopige zorgregeling tussen de vader en het kind van twee middagen per week bepaald, welke regeling door het GI kan worden aangepast of uitgebreid. In afwachting van het verloop van de ouderschapsbemiddeling en een eventueel op te stellen ouderschapsplan heeft de rechtbank nog niet definitief beslist over de zorgregeling. In verband daarmee is evenmin definitief beslist over de kinderalimentatie die de moeder heeft gevraagd.

Verzoek

De moeder is met vier grieven in hoger beroep gekomen. Zij verzoekt het hof alsnog te verklaren (i) dat aan haar het ouderlijk gezag over het kind toekomt, (ii) dat haar (vervangende) toestemming wordt verleend tot verhuizing naar Italië, (iii) dat de bepaling van een omgangsregeling tussen de vader en het kind achterwege wordt gelaten totdat de ontwikkeling van het kind dat weer toelaat en (iv) dat kinderalimentatie wordt bepaald. De vader verzoekt in incidenteel hoger beroep het hof te bepalen (i) dat hij alleen met het ouderlijk gezag over het kind wordt belast én dat de moeder het kind binnen een zekere termijn naar Nederland moet terugbrengen en (ii) dat de moeder de zorg- dan wel omgangsregeling moet nakomen. Elk van de verzoeken van de vader zijn voorzien van een dwangsom van € 250 per dag dat de moeder dit nalaat tot een maximum van € 25.000.

Beoordeling en motivering

Volgens het hof heeft de moeder de processtukken en berichten in algemene zin en het beroepschrift in het bijzonder ingediend in strijd met de goede procesorde. Het beroepschrift dat de avv. advocaat namens de moeder op de laatste dag van de hogerberoepstermijn heeft ingediend miste de producties 2 tot en met 5; evenmin zijn aangekondigde postexemplaren en het bijbehorend V-formulier ontvangen, ook niet na latere telefonische opvraging. Op verzoek van de vader is deze zaak met voorrang op zitting geplaatst; dit omdat de moeder in strijd met de bestreden uitspraak met het kind in Italië verbleef. Pas na herhaaldelijk telefonisch contact heeft het hof de benodigde producties ontvangen waarvan enkele in de Italiaanse taal, zonder bijgevoegde vertaling. De vader heeft bepaalde stukken, zoals een kopie van het beroepschrift met bijlagen, niet ontvangen. Het hof geeft een opsomming van artikelen van het Procesreglement verzoekschriftprocedures die niet zijn nageleefd en stelt vast dat het dossier nog altijd niet compleet is. Volgens het hof zijn de stukken die er wel zijn bijzonder laat ingediend en/of niet in afschrift naar de wederpartij gegaan en/of niet vertaald in het Nederlands en/of nauwelijks leesbaar. De aanlevering van de stukken is op vele fronten derhalve zo onzorgvuldig dat er geen sprake meer is van een goede procesorde. Het hof stelt vast dat de vader, die tijdens de zitting het incidenteel hoger beroep heeft ingetrokken, de gronden van dit beroep niet handhaaft. Dit impliceert niet-ontvankelijkheid van de vader in het incidenteel hoger beroep.

Conclusie

De moeder wordt niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoeken in het principaal hoger beroep; de vader wordt niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek in het incidenteel hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:10005

Zaaknummer: 200.299.374/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof wijst het verzoek van een minderjarige in een jeugdbeschermingssituatie tot benoeming van zijn advocaat als een bijzondere curator voor zichzelf en zijn broertje af. In zijn vonnis richt het hof zich ook tot het kind. Dit gebeurt in kindvriendelijke taal.

Feiten en omstandigheden

Na de echtscheiding rust het ouderlijk gezag bij de ouders en wonen de twee minderjarige kinderen bij de moeder. Sinds 29 juli 2019 staan beide kinderen onder toezicht van een gecertificeerde instelling (GI). De rechtbank heeft aan de GI een machtiging verleend om de kinderen voor de duur van de ondertoezichtstelling uit huis te plaatsen. Op 21 mei 2021 zijn de kinderen in een zorggezin van Bijzonder Jeugdwerk geplaatst. Moeder en het oudere minderjarige kind (geboren in 2008) zijn het niet eens met de – uitvoerbaar bij voorraad verklaarde – beschikking van de rechtbank. Ze verzoeken de benoeming van mr. Sneper tot bijzondere curator. De rechtbank wijst dit verzoek af. De moeder stelt hoger beroep in tegen de beschikking van de rechtbank. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank en wijst het verzoek van de moeder af. Het minderjarige kind kan zich met de beslissing van de rechtbank betreffende het verzoek tot benoeming van mr. Sneper tot bijzondere curator niet verenigen en is in hoger beroep gekomen. Het hof heeft voorafgaand aan de mondelinge behandeling het minderjarige kind via een inbelverbinding gehoord. Bij dit gesprek was alleen mr. Sneper (advocaat van het kind) aanwezig en niet de overige belanghebbenden (moeder, vader en de GI). De mondeling behandeling heeft het kind via de inbelverbinding bijgewoond.

Verzoek

Het onder toezicht gestelde minderjarige kind verzoekt tot benoeming van zijn advocaat tot bijzondere curator voor hemzelf en zijn jongere broer.

Beoordeling en motivering

Gelet op artikel 1:250 BW is de rechter bevoegd een bijzondere curator te benoemen die de belangen van de minderjarige in de rechtszaal en daarbuiten vertegenwoordigt als er sprake is van een belangenstrijd tussen het belang van het kind en één of meer ouders dan wel

voogd(en) bij aangelegenheden die betrekking hebben op de verzorging en opvoeding van het kind. Het hof wijst het verzoek van het kind af. Het richt zich tot het kind en legt aan hem zijn beslissing als volgt uit (r.o. 3.11.3):

‘Het hof vindt het fijn dat jij met het hof hebt gesproken en het hof heeft geprobeerd goed naar jou te luisteren. (...) Jouw verzoek gaat over de benoeming van een bijzondere curator. Het hof heeft besloten dat er geen bijzondere curator wordt benoemd. (...) Hoe is het hof tot deze beslissing gekomen? Op dit moment ben jij het contact met je vader voorzichtig aan het herstellen. Dit is waarschijnlijk best spannend voor jou en jouw broertje. Het hof vindt het belangrijk dat dit proces niet wordt verstoord. (...) Wanneer er een bijzondere curator wordt benoemd verwacht het hof dat dit voor jou teveel zal zijn en dat het dan voor jou niet makkelijker wordt om jouw eigen gedachten over de uithuisplaatsing en over het contact met je vader uit te drukken. Onthoud intussen dat het contact met je vader alleen zal plaatsvinden op een manier waar jij je veilig bij kunt voelen. Ook voor [minderjarige 2] zal het hof geen bijzondere curator benoemen. In de wet is niet geregeld dat jij dit voor jouw broertje kan vragen. Zelfs al zou dit anders zijn, dan vindt het hof dit niet in zijn belang.’

Het hof herhaalt in r.o. 3.11.5 en 3.11.6 zijn beslissing. Het is van oordeel dat de belangen van de kinderen mede door betrokkenheid van een contextueel therapeut voldoende gewaarborgd zijn en dat de benoeming van een bijzondere curator op dit moment geen toegevoegde waarde heeft en zelfs remmend zou kunnen werken op het proces dat gaande is.

Conclusie

Het minderjarige kind is niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep voor zover hij heeft verzocht om een bijzondere curator voor zijn broertje. Het hof wijst het verzoek tot benoeming van een bijzondere curator af.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 28-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:3260

Zaaknummer: 200.296.953_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen gezagsbeëindiging. Onvoldoende onderzoek naar de mogelijkheid of de kinderen in de (nabije) toekomst door hun vader kunnen worden opgevoed.

Feiten en omstandigheden

De vader (Irakese nationaliteit) en de moeder (Nederlandse nationaliteit) hebben twee kinderen (van 8 en 4 jaar oud). Zij zijn getrouwd en oefenen gezamenlijk het ouderlijk gezag uit. De kinderen zijn in maart 2018 onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Zij wonen sindsdien bij de pleegouders. De rechtbank Noord-Nederland heeft op 28 april 2021 het verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) tot beëindiging van het gezag van beide ouders afgewezen.

De raad is het niet eens met de beslissing van de rechtbank en heeft hoger beroep ingesteld. Beide ouders voeren verweer. De gecertificeerde instelling (GI) verzoekt het hof om het ouderlijk gezag van de ouders alsnog te beëindigen.

Grieven, beoordeling en motivering

Gezien de nationaliteit van de vader wordt eerst de vraag beantwoord of de rechter rechtsmacht toekomt. Dit is het geval op grond van artikel 8 lid 1 Brussel II-bis, nu het gaat om een kwestie van ouderlijke verantwoordelijkheid en de kinderen op het moment van aanhangig maken, hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden (zij verbleven sinds 2017 in Nederland).

De kinderen verblijven op dit moment 3,5 jaar in het pleeggezin. In die periode is de moeder niet in staat gebleken om – alleen – de zorg en opvoeding voor de kinderen weer op zich te nemen. De vader is in 2019 vanuit Irak terug naar Nederland gekomen. Hij woont in een asielzoekerscentrum, heeft geen eigen woning, en heeft sinds het voorjaar van 2021 iedere drie weken omgang met zijn kinderen gedurende een uur per keer. Daarbij is een hulpverlener, een pleegouder en een tolk aanwezig, aangezien de vader en de kinderen elkaars taal niet spreken.

Anders dan de raad en de GI is het hof van oordeel dat hiermee niet vaststaat dat een

thuisplaatsing bij de vader ook in de (nabije) toekomst geen optie meer is. Dit is onvoldoende onderzocht. Het hof heeft begrip voor de keuzes die de GI na de komst van de vader naar Nederland heeft gemaakt, mede vanwege de signalen van mogelijke eerwraak door de familie van de moeder en de adviezen van het Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld op dat punt, waardoor de vader de kinderen na zijn komst naar Nederland – met uitzondering van één ontmoeting in november 2019 – lange tijd niet heeft kunnen zien.

Het hof verwijst naar de jurisprudentie van het EHRM, waarin wordt benadrukt dat beëindiging van het gezag alleen in zeer uitzonderlijke omstandigheden is toegestaan, na een zorgvuldige en frequente evaluatie van de mogelijkheden tot thuisplaatsing (vgl. EHRM 6 oktober 2015, 58455/13, EHRC 2015/239, par. 64-70 (*N.P./Moldavië*)) en waarbij voldoende moet zijn geïnvesteerd in de band tussen kind en ouders teneinde een terugkeer naar huis te bewerkstelligen voordat een verderstreckende maatregel mag worden overwogen (vgl. EHRM 12 juli 2001, 25702/94 (*K. en T./Finland*) en EHRM 10 maart 2020, ECLI:CE:ECHR:2020:031JUD03971015 (*Hernehult/Noorwegen en Pedersen/Noorwegen*)).

Mede gelet hierop kan van een verstrekkende maatregel als het beëindigen van het gezag van een ouder pas sprake zijn als voldoende in kaart is gebracht wat de mogelijkheden van de vader zijn om de kinderen zelf weer op te voeden. Er zal, gelet op deze bijzondere omstandigheden, dus eerst onderzoek verricht moeten worden, voordat sprake kan zijn van gezagsbeëindiging van de ouders. Het enkele tijdsverloop van de uithuisplaatsing is in dit geval onvoldoende om tot het oordeel te kunnen komen dat de aanvaardbare termijn is verstreken.

Hoewel het hof zich realiseert dat de kinderen behoefte hebben aan duidelijkheid over de vraag waar zij verder zullen opgroeien, zal de GI eerst meer onderzoek naar de mogelijkheden van de ouders moeten verrichten om aan de hand van die informatie de noodzakelijke afweging tussen de belangen van de ouders en die van de kinderen te kunnen maken.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:10077

Zaaknummer: 200.296.346/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De moeder komt in hoger beroep op tegen de beschikking van de rechtbank die heeft geleid tot beëindiging van haar gezag over haar twee minderjarige kinderen. Ze voert aan dat beëindiging van haar gezag niet noodzakelijk is, ondanks dat het perspectief van de minderjarigen bij de pleegmoeder ligt. Het hof volgt de moeder hierin en vernietigt de beschikking van de rechtbank.

Feiten en omstandigheden

De rechtbank Den Haag heeft op 1 april 2021 het gezag van de vader en moeder over hun twee minderjarige kinderen (2006) beëindigd. Het verzoek van de gecertificeerde instelling tot verlenging van de ondertoezichtstelling en van de machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarigen is door de rechtbank afgewezen. Sinds 22 februari 2019 verblijven de minderjarigen feitelijk bij hun pleegmoeder. Met de beëindiging van het ouderlijk gezag heeft de rechtbank de gecertificeerde instelling de voogdij over de minderjarigen gegeven. De moeder komt in hoger beroep tegen de beëindiging van haar gezag. Het gezag van de vader ligt niet voor, aangezien hij niet in hoger beroep is gekomen. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) doet een inleidend verzoek tot gezagsbeëindiging van de moeder.

Grief

De grief ziet op de beëindiging van het gezag van de moeder over de minderjarigen. De moeder stelt dat de minderjarigen weten dat het perspectief bij de pleegmoeder ligt en dat de beëindiging van haar gezag daarin niet voor meer duidelijkheid zal zorgen. De moeder voert aan dat zij op de goede weg bezig is en altijd heeft meegewerkt aan hulpverlening. Voor haar twee jongere kinderen wordt op dit moment gewerkt aan thuisplaatsing. De moeder stelt dat zij in staat is beslissingen over de kinderen te nemen en geen bedreiging vormt voor hun ontwikkeling.

De raad is van mening dat gezagsbeëindiging noodzakelijk is om de minderjarigen duidelijkheid en stabiliteit te geven. De raad stelt dat dit niet mogelijk is wanneer het gezag in stand gehouden wordt en de kinderbeschermingsmaatregelen steeds opnieuw verlengd

moeten worden. De gecertificeerde instelling sluit zich hierbij aan.

De pleegmoeder is van mening dat het gezag van de moeder hersteld moet worden, nu zij goed bezig is en een goed contact heeft met haar kinderen. De pleegmoeder geeft aan dat het voogdijschap van de gecertificeerde instelling voor problemen heeft gezorgd bij de aanvraag van paspoorten voor de kinderen.

Beoordeling en motivering

Het hof overweegt dat de beëindiging van het ouderlijk gezag een zeer ingrijpende maatregel is en verwijst hierbij specifiek naar de uitspraak van het EHRM van 6 oktober 2015, in de zaak *N.P./Moldavië* (58455/13). Deze zaak stelt voorop dat, bij gezagsbeëindiging, goed gekeken moet worden naar de belangen van het kind en alleen in uitzonderlijke omstandigheden de familiebanden verbroken mogen worden.

Het hof oordeelt dat er in de onderhavige zaak niet is voldaan aan de vereisten voor beëindiging van het ouderlijk gezag zoals opgesteld in het EVRM, waarmee de rechtbank het gezag van de moeder onterecht heeft beëindigd. Het is hierbij niet relevant of er voldaan is aan de vereisten voor gezagsbeëindiging zoals omschreven in artikel 1:266 lid 1 BW. Het hof neemt in zijn overweging mee het feit dat het gezag van de vader is beëindigd, waardoor het niet langer nodig is voor de ouders om tezamen constructieve afspraken te maken over de toekomst van de minderjarigen. Daarnaast is gebleken dat de minderjarigen zich prettig voelen bij hun pleegmoeder en weten dat hun toekomstperspectief nu bij haar ligt. Contact tussen de moeder en pleegmoeder is goed en de uithuisplaatsing is zonder verzet van de moeder verlopen. Het hof is van mening dat er voldoende duidelijkheid is voor de minderjarigen over hun toekomstperspectief.

Het hof stelt verder dat gezagsbeëindiging niet noodzakelijk is voor de ontwikkeling van de minderjarigen. Er is goed contact tussen de moeder, de minderjarigen en hun pleegmoeder en de moeder werkt mee aan de hulpverlening. Er zijn geen aanwijzingen dat zij niet in staat is haar gezag over de minderjarigen uit te oefenen. Het hof erkent dat de voogdij zorgt voor problemen bij de aanvraag van paspoorten voor de minderjarigen.

Het hof oordeelt dat er geen noodzakelijkheid is voor beëindiging van het gezag van de moeder, wat een schending van artikel 8 EVRM zou zijn.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank van Den Haag van 1 april 2021 en wijst het inleidende verzoek van de raad af.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 20-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:2067

Zaaknummer: 200.296.526/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Maděrová/Tsjechische Republiek. Klaagster, slachtoffer van onwettige sterilisatie, niet-ontvankelijk in vorderingen tot schadevergoeding vanwege verstrijken van wettelijke verjaringstermijn. Geen schending artikel 6 en 8 EVRM.

Klaagster werd in 1982 ongevraagd gesteriliseerd toen zij middels een keizersnede beviel van haar tweede kind. Pas twee dagen later liet een verpleegster haar een toestemmingsformulier ondertekenen. In 1986 probeerde klaagster opnieuw zwanger te worden, maar dit lukte niet, ondanks een hersteloperatie en ook niet met kunstmatige inseminatie en ivf. Nadat de Ombudsman in 2005 concludeerde dat de sterilisatie onwettig was geweest, deed klaagster aangifte tegen twee artsen die bij haar bevalling betrokken waren. Uit het strafrechtelijk onderzoek bleek dat de verleende toestemming nietig was en dat sterilisatie onnodig was geweest. In 2006 werd de strafzaak gestaakt wegens verjaring.

In 2010 startte klaagster een civiele procedure tegen het ziekenhuis. De rechtbank oordeelde dat de sterilisatie van klaagster in strijd met de wet was geweest, en hiermee de persoonlijke rechten van klaagster waren geschonden. De rechtbank beval het ziekenhuis om schriftelijke excuses aan klaagster te maken, maar het verzoek om een schadevergoeding werd afgewezen wegens het verstrijken van de verjaringstermijn. Klaagsters bezwaren tegen deze uitspraak werden in hoger beroep afgewezen.

In Straatsburg stelde klaagster dat haar recht op een adequate bescherming van haar gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM was geschonden. Ook zou sprake zijn van schending van de beginselen van een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM. Volgens het European Roma Rights Center dienen staten een specifieke voorziening te bieden aan slachtoffers van gedwongen sterilisatie, in plaats van hen te onderwerpen aan het gebruikelijke beperkende statuut dat onderdeel is van beschikbare procedures. De overheid stelde dat het Tsjechisch recht voldoende middelen biedt aan slachtoffers van onwettige sterilisatie; klaagster had haar proces eerder kunnen starten dan achtentwintig jaar na de sterilisatie. Volgens klaagster was er te weinig informatie beschikbaar geweest over de aard en consequenties van de ondergane operatie en de omvang van de inbreuk. Zij gaf aan nog steeds

schade te ondervinden. Een beslissing van het Hof zou haar morele voldoening kunnen schenken.

Het Hof overweegt dat het EVRM geen recht op gezondheidszorg bevat, maar onder artikel 8 EVRM hebben lidstaten een tweeledige verplichting: de plicht tot bescherming van de lichamelijke integriteit van burgers (ook in de gezondheidszorg) en de procedurele verplichting om slachtoffers van medische nalatigheid de mogelijkheid te bieden compensatie te eisen (zie 2 mei 2017, 30376/13 (*Jurica/Kroatië*)). Het Hof tekent aan dat er in het onderhavige geval sprake is geweest van opzettelijke schending van de lichamelijke integriteit, a fortiori ratione moet de procedurele verplichting hier dus ook van toepassing zijn (zie 2009, 31675/04 (*Codarcea/Roemenië*)). Staten hebben hierin een zekere beleidsvrijheid (zie o.a. 2015, 46043/14 (*Lambert et al./Frankrijk*) en 1978, 6232/73 (*König/Duitsland*)). De sterilisatie zelf wordt door het Hof aangemerkt als eenmalige gebeurtenis (zie 2002, 54715/00 (*Kikots & Kikota/Letland*)), en valt buiten de temporele rechtsmacht van het EHRM.

Vervolgens gaat het Hof na of het bevoegd is om te oordelen over nakoming van de procedurele verplichting door Tsjechië. Onder verwijzing naar *Šilih/Slovenië* (2009, 71463/01) bekijkt het Hof of sprake is van een 'genuine connection' tussen de oorspronkelijke gebeurtenis en de datum van inwerkingtreding van het Verdrag voor Tsjechië. Daarvoor moet voldaan zijn aan twee criteria: een relatief korte periode (niet meer dan tien jaar) tussen de schending en inwerkingtreding van het Verdrag, en een belangrijk deel van de procedures moet zijn gevoerd toen het Verdrag al van kracht was. Aan die eisen is in dit geval voldaan.

Op het moment dat klagster haar civiele zaak startte, was de verjaringstermijn al verstreken. Deze termijn dient belangrijke doelen, zoals rechtszekerheid en finaliteit en het voorkomen van bewijsproblemen (zie o.a. 1996, 22083/93 (*Stubbings et al./Verenigd Koninkrijk*)). De termijn was in 2010, het jaar dat klagster haar procedure startte, al duidelijk vastgesteld in jurisprudentie. Het EHRM oordeelt dat de zeer late indiening van de klacht volledig aan klagster zelf te wijten is. De nationale rechter heeft niet geweigerd naar de zaak te kijken maar simpelweg vastgesteld dat er sprake is van verjaring.

Met betrekking tot artikel 6 lid 1 EVRM stelt klagster dat de nationale jurisprudentie over de verjaringstermijn, en het feit dat het Grondwettelijk Hof terugkwam op een eerder oordeel, niet voorzienbaar was en dat toepassing van de verjaringstermijn in strijd was met rechtstatelijke beginselen. Het Hof stelt vast dat klagster haar procedure pas startte nadat deze jurisprudentie was uitgekristalliseerd. Wettelijke verjaringstermijnen zijn in principe niet in strijd met artikel 6 EVRM mits de beperking een legitiem doel beoogt en er sprake is van evenredigheid tussen het middel en het beoogde doel (zie 2012, 36760/06 (*Stanev/Bulgarije*)). Wijzigingen in nationale jurisprudentie zijn aanvaardbaar; het is primair

aan de nationale rechter om nationale wetgeving te interpreteren en toe te passen zolang dit niet willekeurig of apert onredelijk is (zie o.a. 1997, 22714/93 (*Worm/Oostenrijk*); 2010, 3573/05 en 12 anderen (*S.S. Balıklıçeşme Beldesi et al./Turkije*)).

Het EHRM verklaart beide klachten niet-ontvankelijk als zijnde kennelijk ongegrond.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 08-06-2021

Zaaknummer: 32812/13

RECHTSPRAAK

Toewijzing verzoek om geslachtsvermelding in geboorteakte te verbeteren in ‘waarvan het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld’.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker heeft de overtuiging man noch vrouw te zijn en heeft de rechtbank verzocht de geslachtsvermelding in de geboorteakte te verbeteren in ‘waarvan het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld’. Subsidiair heeft verzoeker gevraagd de verlangde vermelding op te nemen in een nieuw op te maken geboorteakte, na doorhaling van de oude. Meer subsidiair heeft verzoeker verzocht om een zodanige beslissing als de rechtbank in goede justitie redelijk acht.

Beoordeling en motivering

De rechtbank is van oordeel dat voldoende is komen vast te staan dat de vermelding van het mannelijk geslacht in verzoekers geboorteakte niet in overeenstemming is met diens overtuiging man noch vrouw te zijn. Dit blijkt onder meer uit de verklaring van het Genderteam en het eigen relaas van verzoeker.

De huidige wettelijke bepalingen voorzien niet in de mogelijkheid het verzoek toe te wijzen. Bij verzoeker is geen sprake van een twijfelachtig (fysiek) geslacht als bedoeld in artikel 1:19d BW.

Met de rechtbanken Limburg (ECLI:NL:RBLIM:2018:4931), Noord-Nederland (ECLI:NL:RBNNE:2019:3437) en Midden-Nederland (ECLI:NL:RBMNE:2020:522) en verwijzend naar haar eigen uitspraak (ECLI:NL:RBDHA:2021:3907) is de rechtbank van oordeel dat, anders dan in 2007 (Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2007:AZ5686), inmiddels sprake is van een maatschappelijke erkenning en (een trend naar) juridische erkenning van een neutrale geslachtelijke identiteit. Het is in beginsel aan de wetgever deze ontwikkelingen vast te leggen in wetgeving, maar uit meerdere beleidsstukken blijkt dat de wetgever er bewust voor heeft gekozen (nog) niet over te gaan tot wetswijziging en de ontwikkelingen (in de jurisprudentie) af te wachten.

Mede gelet op deze stagnerende ontwikkelingen bij de wetgever weegt op dit moment het individuele belang van verzoeker zwaarder dan het algemene belang bij strikte handhaving van de wettelijke regeling.

Conclusie

De rechtbank wijst het primaire verzoek om de geboorteakte te verbeteren in 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld' toe, evenals het verzoek om voornaamswijziging.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 29-06-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:8133

Zaaknummer: C/09/609065 / FA RK 21-1836

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming voor het aanvragen van paspoorten voor de minderjarigen wordt verleend. Geen vervangende toestemming voor een reis naar Libië, gelet op het negatieve reisadvies voor Libië (code rood) en de veiligheid in Libië. Wel vervangende toestemming voor een reis naar Egypte. Maar dan geldt wel een bepaalde voorwaarde.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn gescheiden. Zij en hun twee minderjarige kinderen hebben de Nederlandse nationaliteit. Partijen zijn van rechtswege belast met het gezag over de kinderen. Het ouderschapsplan maakt onderdeel uit van de echtscheidingsbeschikking. De moeder komt oorspronkelijk uit Libië en de vader oorspronkelijk uit Syrië. De moeder wil in de kerstvakantie met de kinderen naar Libië. De vader weigert toestemming voor de aanvraag van de paspoorten voor de kinderen en voor deze vakantie van de moeder met de kinderen.

De moeder verzoekt om vervangende toestemming voor de aanvraag van een paspoort voor de kinderen en om vervangende toestemming voor de reis naar Libië of Egypte.

Beoordeling en motivering

Ingevolge artikel 1:253a lid 1 BW kunnen, in geval van gezamenlijke uitoefening van het gezag, geschillen hieromtrent op verzoek van de ouders of van een van hen aan de rechtbank worden voorgelegd. De rechtbank neemt in dat geval een zodanige beslissing als haar in het belang van het kind wenselijk voorkomt.

De rechtbank begrijpt dat het belangrijk is voor de moeder om haar familie te zien, nu zij hen sinds zij uit Libië is vertrokken niet meer heeft gezien en haar ouders ziek zijn. De rechtbank begrijpt ook dat zij wenst dat de kinderen haar kant van de familie leren kennen. Naar het oordeel van de rechtbank zijn de bezwaren van de vader tegen een vakantie van de kinderen in Libië echter gegrond. Libië is door het Ministerie van Buitenlandse Zaken aangemerkt als risicogebied en heeft code rood, vanwege het coronavirus en de veiligheidssituatie. Er zouden dagelijks gewapende incidenten plaatsvinden, landmijnen liggen en er is een hoge dreiging

voor terroristisch geweld. De rechtbank ziet niet in hoe de veiligheid van de kinderen zou zijn gewaarborgd doordat zij een Libisch uiterlijk hebben, zoals de moeder heeft betoogd. De veiligheidsrisico's kunnen ook niet worden ondervangen door niet in Libië, maar in Caïro te landen en daarna door te reizen, zoals de moeder van plan is. Vanwege deze veiligheidsrisico's is verblijf van de kinderen in Libië niet in hun belang. Het verzoek om vervangende toestemming voor een vakantie in Libië zal dus worden afgewezen.

Ten aanzien van vervangende toestemming voor een vakantie in Egypte overweegt de rechtbank dat Egypte niet is aangemerkt als risicogebied. De angst van de vader dat de moeder met de kinderen via Egypte zal doorreizen naar Libië en daar zal blijven acht de rechtbank niet reëel. De moeder heeft met klem betwist zich in Libië te willen vestigen. Zij heeft verklaard dat haar toekomst en die van de kinderen in Nederland is. Bovendien zou zij in Libië naar eigen zeggen problemen ondervinden doordat zij en de kinderen alleen de Nederlandse nationaliteit hebben en omdat zij een gescheiden vrouw is. De moeder verwacht niet dat haar familie haar onder druk zal zetten om met de kinderen in Libië te blijven, als dit wel het geval is dan is zij daartegen opgewassen. Verder neemt de rechtbank in aanmerking dat de moeder de vader heeft aangeboden alleen naar Libië te gaan en zij hem heeft gevraagd om de kinderen op te vangen. Gelet op het voorgaande is het niet bezwaarlijk dat Egypte niet is aangesloten bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag. Nu het coronavirus een internationaal probleem is vormt dit geen belemmering voor toewijzing van het verzochte onder de voorwaarde dat er geen quarantaineplicht geldt als de moeder en de kinderen met een negatieve test kunnen aantonen dat zij niet besmet zijn met het virus of dat een vaccinatiebewijs wordt geaccepteerd. De rechtbank acht het in het belang van de kinderen om hun familie van moederskant te ontmoeten en zal vervangende toestemming verlenen voor verblijf met hun moeder in Egypte. Nu de moeder heeft verklaard dat zij de kinderen niet zonder toestemming van de school of de leerplichtambtenaar zal meenemen, bestaat er geen aanleiding om de toestemming te beperken tot de duur van de schoolvakantie.

Artikel 34 lid 2 jo. artikel 38 lid 2 Paspoortwet voorziet in de mogelijkheid, indien een van de personen die het gezag uitoefent weigert een verklaring van toestemming voor het aanvragen van een paspoort af te geven, deze verklaring te vervangen door een verklaring van de kinderrechter, die een zodanige beslissing geeft als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt.

De kinderen hebben een paspoort nodig voor de vakantie naar Egypte. Uit het ouderschapsplan vloeit voort dat de moeder hun paspoorten beheert. Er is daarom geen belemmering voor het aanvragen van de paspoorten van de kinderen door de moeder, zodat de rechtbank voor het aanvragen daarvan eveneens vervangende toestemming zal verlenen.

Conclusie

De rechtbank:

- bepaalt dat de verklaring ouderlijke toestemming van de vader voor het reizen naar en het verblijven in het buitenland ten behoeve van de kinderen wordt vervangen door de toestemming van de rechtbank voor de periode van drie weken in de periode van 15 december 2021 tot 15 januari 2022 voor verblijf met hun moeder in Egypte, onder de voorwaarde dat er op de datum van vertrek geen quarantaineplicht geldt als de moeder en de kinderen met een negatieve test kunnen aantonen dat zij niet besmet zijn met het virus of dat een vaccinatiebewijs wordt geaccepteerd;
- bepaalt dat de verklaring van toestemming van de vader tot het aanvragen van een reisdocument (paspoort) ten behoeve van de kinderen wordt vervangen door de toestemming van de rechtbank.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 27-10-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2021:9492

Zaaknummer: C/15/320062 / FA RK 21-4328

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot opheffing curatele door onder curatele gestelde man op de voet van artikel 1:389 BW in samenhang met artikel 1:379 BW. De procureur-generaal adviseert tot verwerping van het beroep.

Feiten en omstandigheden

De man is in 2015 onder curatele gesteld wegens zijn lichamelijke of geestelijke toestand (een bipolaire stoornis) en wegens gewoonte van drankmisbruik. In hoger beroep is de ondercuratelestelling bekrachtigd. De Hoge Raad heeft het cassatieberoep verworpen.

In 2019 heeft de man de rechtbank verzocht de curatele op te heffen. De kantonrechter wees het verzoek af, omdat niet kon worden vastgesteld dat de noodzaak voor de curatele niet meer aanwezig was of dat voortzetting ervan niet zinvol zou zijn. De kantonrechter hechtte beperkte waarde aan een overgelegde verklaring van een psychiater (betrokkene 1), omdat de uitkomsten van diens onderzoek grotendeels gebaseerd zijn op verklaringen van de man zelf, en geen heteroanamnese had plaatsgevonden. Volgens de kantonrechter vertoont de man nog altijd afwijkend en destructief gedrag. In hoger beroep betoogde de man dat ondercuratelestelling niet langer noodzakelijk zou zijn, omdat betrokkene 1 had geconcludeerd dat vraagtekens kunnen worden gezet bij de diagnose van de bipolaire stoornis van de man. Ook stelt hij dat geen sprake is van drankmisbruik maar van drankgebruik en dat gedragingen onder invloed van alcohol slechts bedoeld zijn als grap of voortkomen uit frustratie over de curatele. Hij vraagt om opheffing van de curatele al dan niet met instelling van minder verstrekende maatregelen.

De procedure bij het hof

Het hof neemt de beslissing van de rechtbank over. Het beziet het onderzoek van de psychiater in samenhang met het gebleken gedrag van de man in de loop van de tijd. Op basis van dat gedrag is nog steeds aan de gronden van de ondercuratelestelling voldaan. Uit het onderzoek kan niet worden geconcludeerd dat de man zijn belangen nu wel behoorlijk waarneemt of zijn eigen veiligheid of die van anderen niet langer in gevaar brengt.

Er is evenmin aanleiding om een deskundigenonderzoek te gelasten. Zoals de Hoge Raad

eerder heeft overwogen (HR 6 oktober 2017, ECLI:NL:HR:2017:2562) is het aan de rechter om daarover te beslissen. Toewijzing van een verzoek tot ondercuratelestelling vereist niet altijd een onafhankelijk oordeel van een deskundige. Het gaat niet om een specifieke diagnose, maar om de rechterlijke overtuiging dat voldaan is aan de wettelijke grond voor ondercuratelestelling. Uit een overzicht van de gedragingen van de man blijkt dat hij nog altijd afwijkend en destructief gedrag vertoont. De curator heeft dit bevestigd. Het hof heeft ter zitting de indruk gekregen dat de man een gebrekkig inzicht heeft in de ernst van zijn gedragingen en de impact en schadelijkheid voor anderen. Zijn drankgebruik veroorzaakt onacceptabele overlast, en hij houdt het consumeren van alcohol niet gescheiden van zijn professionele contacten.

Bespreking van het cassatiemiddel

In onderdelen 1 en 2 klaagt de man dat het hof onvoldoende acht heeft geslagen op het rapport van de psychiater en een in eerste aanleg aangehaald rapport van een andere psychiater. Op grond van artikel 1:389 lid 2 BW kan de rechter de curatele opheffen. Het is aan de verzoeker om te bewijzen dat sprake is van één of meer opheffingsgronden als bedoeld in artikel 1:389 lid 2 BW. De noodzaak voor curatele kan bijvoorbeeld zijn vervallen door herstel van een ziekte. Daarbij kan de rechter zich laten inlichten door een deskundige of gebruik maken van medische gegevens. Daarnaast kan hij zijn oordeel baseren op de waardering van de betrokken belangen en de indruk die hij van de curandus heeft gekregen (HR 23 september 1983, ECLI:NL:HR:1983:AC8103). De rechter mag afwijken van een deskundigenrapport. De voortzetting van curatele kan zijn zin verliezen wanneer een curandus bijvoorbeeld iedere vorm van ondersteuning weigert.

Het hof heeft expliciet acht geslagen op het rapport van de psychiater en dat bezien in samenhang met het gedrag van de man. Dat staat het hof vrij. Onderdeel 1 faalt daarom. Onderdeel 2 faalt eveneens, omdat er in het licht van de overwegingen met betrekking tot onderdeel 1, voor het hof geen aanleiding was om dit andere rapport in zijn oordeel te betrekken.

Onderdeel 3 klaagt dat het hof een eigen deskundige had moeten benoemen, onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis van artikel 1:378 BW. In deze zaak gaat het echter niet om een verzoek tot ondercuratelestelling maar om de opheffing daarvan als bedoeld in artikel 1:389 lid 2 BW. Het gaat er dus niet om dat eventuele gronden voor curatele niet meer aanwezig zijn, maar dat de noodzaak daarvoor niet meer bestaat. Het is aan de man om voldoende te onderbouwen dat die noodzaak is vervallen of voortzetting niet zinvol is. Het oordeel van het hof om geen deskundigenonderzoek te gelasten is niet rechtens onjuist of onbegrijpelijk. Het hof heeft rekening gehouden met de inhoud van het rapport maar is tot een

andere weging daarvan gekomen.

Onderdeel 4 klaagt dat het niet-gelasten van een deskundigenonderzoek en het voorbijgaan aan het rapport van de psychiater in strijd is met artikel 8 EVRM alsmede met 'Recommendation No. R(99)4 of the Committee of Ministers to Member States on Principles concerning the Legal Protection of Incapable Adults' van 23 februari 1999. Het onderdeel onderbouwt echter niet waarom dat zo zou zijn, nu het hof niet verplicht is een deskundigenonderzoek te gelasten en het rapport bovendien wel expliciet heeft meegewogen.

Onderdeel 5 betoogt dat de man met zijn gedrag zichzelf of anderen niet in gevaar brengt. Afwijkend gedrag is geen reden voor curatele. Deze klacht mist feitelijke grondslag omdat het oordeel mede is gebaseerd op het rapport van de psychiater. Bovendien gaat de klacht eraan voorbij dat de bewijslast voor het ontbreken op de man rust. Het oordeel van het hof dat de man zijn verzoek onvoldoende heeft onderbouwd is niet onjuist of onbegrijpelijk.

Onderdeel 6 stelt dat het onbegrijpelijk is dat het hof geen acht heeft geslagen op verklaringen van bloed- en aanverwanten en kennissen, alsmede een oud-cliënt van de man die het verzoek tot opheffing hebben ondersteund, omdat zijn gedrag moet worden gezien in het perspectief van diens 'beklemde situatie'. Naar deze verklaringen is verwezen in grief III. Dat het hof heeft geoordeeld dat de man zijn verzoek onvoldoende heeft onderbouwd betekent dat het hof de verklaringen onvoldoende acht om tot een ander oordeel te komen. Daarmee faalt de klacht.

Onderdeel 7 ziet op de overwegingen van het hof over het 'niet vlekkeloos ondernemen' van de man. De klacht miskent dat het hof zijn beslissing niet alleen daarop heeft gebaseerd. Bovendien ligt de bewijslast bij de man. Het onderdeel faalt.

Conclusie

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-10-2021

ECLI: ECLI:NL:PHR:2021:935

Zaaknummer: 21/00419

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Adoptie en geslachtsnaamswijziging.

Feiten en omstandigheden

De zaak betreft een minderjarige dochter die ernstige motorische en verstandelijke beperkingen heeft en intensieve zorg nodig heeft. De rechtbank heeft eerder het gezag aan de moeder toegewezen en de vader de omgang met de minderjarige ontzegd. De minderjarige woont bij haar moeder en haar stiefvader, die een verzoek tot adoptie door de stiefvader hebben ingediend. In eerste aanleg heeft de rechtbank bepaald dat de moeder en de stiefvader voortaan gezamenlijk het gezag uitoefenen over de minderjarige. Het verzoek van de stiefvader en de moeder tot adoptie en het verzoek tot wijziging van de geslachtsnaam zijn door de rechtbank afgewezen. In deze zaak komen de moeder en de stiefvader op tegen deze beschikking.

Grievens

De stiefvader en de moeder voeren aan dat de adoptie van de minderjarige door de stiefvader in het belang is van de minderjarige en het beste past in de omstandigheden. De stiefvader speelt al geruime tijd een vaderrol in het leven van de minderjarige en deelt de opvoeding en verzorging met de moeder. In het geval van adoptie wordt de juridische situatie in overeenstemming gebracht met de feitelijk al jaren bestaande situatie. De stiefvader en de moeder voeren verder aan dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het te vroeg is om vast te stellen dat de minderjarige in de toekomst niets van haar vader te verwachten heeft voor wat betreft de opvoeding en verzorging. De vader heeft nooit omgang gehad met de minderjarige, hij heeft niet voor haar gezorgd en is op geen enkele wijze betrokken geweest bij haar opvoeding. Met betrekking tot het verzoek tot wijziging van de geslachtsnaam voeren de stiefvader en de moeder aan dat de jongere broer van de minderjarige heeft besloten om zijn achternaam te gaan wijzigen. Minderjarige wil dezelfde achternaam als haar moeder, stiefvader en broer.

De vader heeft onlangs zes maanden in detentie gezeten, waardoor het voor hem feitelijk erg lastig was om zijn betrokkenheid bij de minderjarige te tonen. De vader voert aan dat hij geen onrust wil veroorzaken in het gezin bij de moeder en dat hij niet het leven van de minderjarige

wil verstoren, maar dat hij niet wil worden afgeschreven als vader. Na het uiteengaan heeft de moeder de vader jarenlang buitengesloten en ervoor gezorgd dat hij geen contact kon krijgen met minderjarige. Zij en de stiefvader doen er alles aan om hem uit het leven van de minderjarige te weren. De verzoeken van de stiefvader en de moeder tot adoptie en wijziging van de geslachtsnaam zijn niet in het belang van de minderjarige.

Beoordeling en motivering

Het hof is van oordeel dat de rechtbank het verzoek tot adoptie en het verzoek tot wijziging van de geslachtsnaam op goede gronden, die het hof, na eigen waardering en beoordeling, overneemt en tot de zijne maakt, heeft afgewezen (de uitspraak van de rechtbank is echter niet gepubliceerd). Hoewel het hof de wens van de stiefvader en de moeder begrijpelijk acht, is het hebben van een dergelijke wens onvoldoende gelet op de wettelijke criteria die gelden voor stiefouderadoptie.

Conclusie

Het verzoek tot adoptie van de minderjarige door stiefvader wordt afgewezen. Ook het verzoek om verandering van geslachtsnaam wordt afgewezen door het gerechtshof.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:3186

Zaaknummer: 200.290.082_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bij de beoordeling van de vraag of de vrouw met de verklaring onder ede uitdrukkelijk heeft gevraagd om erkenning van het huwelijk dat zij als minderjarige in het buitenland is aangegaan (zie art. 10:32 aanhef en onder c BW), dienen de feiten en omstandigheden van het geval te worden betrokken.

Feiten en omstandigheden

De vrouw verzoekt te verklaren dat het huwelijk van partijen, dat is opgenomen in de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) op basis van een verklaring onder ede van de inmiddels meerderjarige vrouw, niet voor erkenning in aanmerking komt en dus niet vatbaar is voor inschrijving in de BRP.

De verklaring onder ede is enkele dagen na de gehoren in beperkte vorm door de IND in juli 2016 afgelegd, ten tijde van een hoge toestroom van Syrische vluchtelingen. In deze gehoren heeft de vrouw aangegeven dat zij op 14-jarige leeftijd van haar vader moest trouwen, dat ze een slecht huwelijk had, dat ze geprobeerd heeft om bij haar man weg te gaan, dat ze is gevlucht uit angst voor haar man en de aanhangers van het regime in Syrië en dat ze geen gezinshereniging wil.

De vrouw verklaart dat ze meende dat de verklaring onder ede bedoeld was voor een correcte registratie. Op het moment van de verklaring, is volgens de vrouw de mogelijkheid om erkenning van haar huwelijk te verzoeken niet besproken, noch is haar verteld dat ze als gehuwd in de BRP geregistreerd zou komen te staan. Uit de overgelegde stukken is ook niet gebleken dat de vrouw hierop is gewezen.

Beoordeling en motivering

De rechtbank laat in het midden of het huwelijk van partijen in Syrië rechtsgeldig is in de zin van artikel 10:31 BW, om (allereerst) te beoordelen of erkenning van dat huwelijk onverenigbaar is met de openbare orde ingevolge artikel 10:32 aanhef en onder c BW. De 15-jarige leeftijd van de vrouw ten tijde van de huwelijksluiting wijst erop dat het huwelijk

vanwege strijd met de openbare orde niet voor erkenning in aanmerking komt. Maar de vraag doet zich voor – nu beide partijen inmiddels volwassen zijn – of in dit geval de uitzondering van toepassing is: heeft de vrouw tijdens haar meerderjarigheid om erkenning van haar huwelijk *gevraagd*, als bedoeld in artikel 10:32 BW?

De rechtbank vindt dat de vrouw met haar verklaring onder ede over haar huwelijksgegevens niet automatisch verzocht heeft om dit (kind)huwelijk in Nederland te erkennen. Gelet op het feit dat de vrouw van meet af aan kenbaar heeft gemaakt dat zij minderjarig was toen zij huwde, dat het een problematisch huwelijk was waaraan zij al eerder heeft geprobeerd te ontkomen, dat zij gevlucht is voor haar man en dat zij uitdrukkelijk geen gezinshereniging wenst, had een verzoek om erkenning van het huwelijk op een meer expliciete wijze moeten gebeuren, wil voldaan zijn aan het vereiste van artikel 10:32 BW. Er is dus geen sprake van de uitzonderingsgrond genoemd in artikel 10:32 aanhef en onder c BW.

De uitspraak gepubliceerd onder ECLI:NL:RBZWB:2021:3976 betreft geen vergelijkbare zaak, alleen al omdat in die zaak een verzoek tot gezinshereniging was gedaan en (mede in dat kader) tot tweemaal toe over een langere tijdspanne verklaringen onder ede waren afgelegd omtrent het huwelijk.

Conclusie

De rechtbank verklaart voor recht dat het huwelijk niet voor erkenning in aanmerking komt en dus niet vatbaar is voor inschrijving in de BRP.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 13-10-2021

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2021:5165

Zaaknummer: C/02/376230 FA RK 20-4566

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ouders verschillen van mening over de indiening van een verzoek tot wijziging van zowel twee voornamen als de geslachtsnaam van hun minderjarige zoon. Het hof beschouwt dit als een geschil over de gezamenlijke gezagsuitoefening en toetst in het kader van artikel 1:253a BW wat in het belang van het kind is. Het belang van de minderjarige bij voornaamswijziging staat onvoldoende vast. Wijziging van de geslachtsnaam is op dit moment niet in het belang van een goede identiteitsontwikkeling van de minderjarige die in de pubertijd is. De beschikking bevat een kindvriendelijke uitleg.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is in 2007 geboren en woont bij de moeder. De vader heeft het kind erkend en heeft sinds 2012 gezamenlijk gezag met de moeder. Sinds 2019 wordt een zorgregeling tussen vader en zoon niet meer uitgevoerd.

De moeder heeft eind 2019 bij de rechtbank verzocht om de vader te bevelen mee te werken aan indiening van een verzoekschrift tot wijziging van de geslachtsnaam en aan indiening van een verzoekschrift tot wijziging van de voornamen van de minderjarige dan wel om vervangende toestemming aan de moeder te geven om de verzoekschriften zelfstandig in te dienen.

Het kind heeft drie voornamen, waarvan de tweede verwijst naar de vader van de moeder en de derde naar de vader én de vader van de vader.

De rechtbank heeft bij tussenbeschikking een bijzondere curator benoemd, die in augustus 2020 heeft gerapporteerd. De rechtbank heeft de verzoeken van de moeder in december 2020 afgewezen. De moeder herhaalt haar verzoeken in hoger beroep. De vader voert verweer. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert om de verzoeken van de moeder af te wijzen.

Grieven, beoordeling en motivering

Met betrekking tot de derde voornaam stelt de moeder dat het kind nooit de vader van de vader heeft gekend, alsook dat de naam verwijst naar het christelijk geloof waarmee het kind zich niet vereenzelvigd. De minderjarige vindt het eerlijk dat als de derde naam vervalt, dan ook de tweede vervalt. De bijzondere curator rapporteert dat de minderjarige alleen aangeeft dat de tweede en derde voornaam hem geen goed gevoel meer geven.

Met betrekking tot de geslachtsnaam voert de moeder aan dat deze bij de minderjarige nare herinneringen aan de vader oproept, hem het gevoel geeft dat hij niet bij de familie van de moeder hoort en – hoewel hij in zijn dagelijkse leven de geslachtsnaam van de moeder gebruikt – die naam ook wil kunnen gebruiken bij officiële aangelegenheden. De bijzondere curator bevestigt dat de wens van de minderjarige om zijn achternaam te wijzigen voortkomt uit een diepgewortelde overtuiging dat de vader niet het goede met hem voor heeft en dat de normen en waarden van de vader principieel verschillen van die van hem.

Het hof beschouwt de verzoeken van de moeder als geschillen omtrent de gezamenlijke gezagsuitoefening die beoordeeld moeten worden op grond van artikel 1:253a BW. Dat betekent dat de rechter een zodanige beslissing neemt als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt.

Het hof toetst dus niet aan artikel 1:4 lid 4 BW op grond waarvan de rechter voornaamswijziging kan gelasten als er een voldoende zwaarwegend belang bestaat.

De rechter toetst evenmin aan artikel 3 van het Besluit houdende regels voor de geslachtsnaamswijziging. Een rechtstreekse toetsing aan dit besluit, is niet toegestaan, aangezien toetsing daaraan is voorbehouden aan de koning. Het hof houdt wel rekening met de omstandigheid dat artikel 3 van genoemd besluit het primaat legt bij de mening van de minderjarige van 12 jaar of ouder, maar vindt dat voor de toetsing van artikel 1:253a BW niet doorslaggevend.

Het hof vindt dat de moeder onvoldoende heeft onderbouwd waarom voornaamswijziging in het belang van het kind is. De minderjarige kon dat tegenover de bijzondere curator ook niet goed uitleggen en in het kindgesprek met de voorzitter bleek de minderjarige zelfs onverschillig over de voornamen.

Het hof vindt wijziging van de geslachtsnaam niet in het belang van de minderjarige. Het hof maakt zich zorgen over de gevolgen van de geslachtsnaamswijziging voor de identiteitsontwikkeling van de minderjarige, vooral vanwege de stelligheid waarmee de minderjarige zijn vader afwijst. De vader én zijn naam zijn onderdeel van de identiteit van de minderjarige, ook al heeft hij al sinds 2019 (vrijwel) geen contact met de vader, gebruikt hij in zijn dagelijks leven de achternaam van de moeder en voelt hij zich momenteel meer

verbonden met de moeder dan met de vader. Wijziging van de geslachtsnaam van de vader verbreekt de laatste schakel met de vader.

Verder houdt het hof er rekening mee dat de minderjarige in de pubertijd zit. Dit kan betekenen dat een wijziging van de geslachtsnaam de eenzijdige richting waarin de minderjarige zich ontwikkelt zal versterken en de ongenueanceerde opvattingen van de minderjarige over zijn vader zal bevestigen. In een latere fase van zijn leven kan hij andere opvattingen ontwikkelen over de band die hij met de vader wil of kan onderhouden. Het is daarom op dit moment niet in het belang van de minderjarige om zijn geslachtsnaam te laten wijzigen.

Het hof legt de beslissing in een aparte paragraaf uit aan de minderjarige.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking van de rechtbank waarbij de verzoeken van de moeder zijn afgewezen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 26-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:10071

Zaaknummer: 200.292.408

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verlening vervangende toestemming erkenning die slechts voor de duur van één jaar van kracht is. Verzocht gezamenlijk gezag en omgangsregeling afgewezen.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw hebben een affectieve relatie gehad waaruit een kind is geboren. Dit minderjarige kind is niet door de vader erkend, maar de vader wil het kind alsnog erkennen. De moeder verzet zich tegen de erkenning en verleent de vader geen toestemming. Daarom verzoekt de vader om vervangende toestemming voor de erkenning van de minderjarige. De moeder verzoekt de rechtbank om aan de vervangende toestemming een termijn te koppelen, zodat de erkenning binnen een bepaald tijdsbestek moet plaatsvinden.

Grieven

De moeder geeft aan dat de vader zich niet verantwoordelijk gedraagt en een negatieve opstelling heeft. Pas nadat zij een procedure tot bepaling van een kinderbijdrage was gestart, heeft de man vervangende toestemming tot erkenning verzocht. De man heeft al jaren niets voor de minderjarige gedaan, volgens de moeder. Als de vervangende toestemming wordt verleend zal de man geen haast maken met de erkenning, zo vermoedt de moeder. In die situatie zullen zij en het minderjarige kind in onzekerheid zijn over of de vader nog tot erkenning zal overgaan. Daarom verzoekt ze de rechtbank om een termijn te verbinden aan de vervangende toestemming.

Beoordeling en motivering

De rechtbank constateert dat in de wet niet staat dat de rechter de mogelijkheid heeft te bepalen dat de vervangende toestemming slechts binnen een bepaalde periode door de verzoeker kan worden gebruikt. De rechtbank overweegt echter dat de wettelijke bepalingen dit ook niet uitdrukkelijk uitsluiten. De rechtbank acht het in het belang van de vrouw en de minderjarige dat het op enig moment duidelijk wordt of de man de minderjarige wel of niet gaat erkennen. Van de man mag worden verwacht dat hij die duidelijkheid geeft.

De man heeft eveneens verzocht om gezamenlijk gezag en een omgangsregeling met de minderjarige. De rechtbank wijst deze verzoeken af, omdat blijkt dat de vader zeer weinig contact met het minderjarige kind heeft gehad en ook niet aanwezig was bij de behandeling van de zaak, terwijl hij ook geruime tijd geen contact met zijn advocaat heeft gehad. Daarom ziet de rechtbank geen reden om de verzoeken toe te wijzen.

Conclusie

De rechtbank bepaalt dat de vervangende toestemming geldig is voor de duur van één jaar en daarna haar kracht verliest.

De rechtbank wijst het verzoek om gezamenlijk gezag en een omgangsregeling met de minderjarige af.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 03-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:8772

Zaaknummer: C/10/590064 / FA RK 20-376

Wetsartikelen: